

RETTENS DOM (Første Afdeling)

27. september 2005*

I sag T-26/03,

GeoLogistics BV, tidligere LEP International BV, Schiphol Rijk (Nederlandene),
først ved avocats H. de Bie og K. Schellaars, derefter ved H. De Bie og A. Huizing,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved X. Lewis, som befuld-
mægtiget, bistået af avocat F. Tuytschaever, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af:

Kongeriget Spanien ved abogados del Estado L. Fraguas Gadea og J.M Rodríguez
Cárcamo, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

* Processprog: nederlandsk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning REM 08/00 af 7. oktober 2002, hvori den efter ansøgning fremsat af Kongeriget Nederlandene fastslog, at fritagelse af sagsøgeren for importafgifter ikke var berettiget,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.D. Cooke, og dommerne R. García-Valdecasas og I. Labucka,

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Plingers,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 12. april 2005,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

Bestemmelser om ekstern fællesskabsforsendelse

- 1 I henhold til artikel 37, 91 og 92 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter

»toldkodeksen«) kan ikke-fællesskabsvarer, der føres ind i Fællesskabet, og som i stedet for straks at blive pålagt importafgifter henføres under proceduren for ekstern fællesskabsforsendelse, omsættes på Fællesskabets toldområde under toldtilsyn og overgår først til fri omsætning ved toldstedet på deres bestemmelsessted.

- 2 Brugeren af proceduren for ekstern fællesskabsforsendelse defineres i toldkodeksen som »den hovedforpligtede«. I denne egenskab skal han frembyde varerne på bestemmelsestoldstedet i intakt stand inden for den fastsatte frist og iagttage bestemmelserne i den nævnte procedure (toldkodeksens artikel 96). Disse forpligtelser ophører på det tidspunkt, hvor varerne og det tilhørende dokument frembydes på bestemmelsestoldstedet (toldkodeksens artikel 92).

- 3 I overensstemmelse med toldkodeksens artikel 94 skal den hovedforpligtede stille sikkerhed for betaling af toldskyld eller andre afgifter, der eventuelt kan opkræves for varen. Toldkodeksens artikel 191 præciserer i denne forbindelse, at efter anmodning fra den pågældende person tillader toldmyndighederne, at der stilles samlet sikkerhed for flere ekspeditioner, der medfører eller vil kunne medføre, at der opstår en toldskyld. Toldkodeksens artikel 198 bestemmer, at såfremt toldmyndighederne konstaterer, at sikkerhedsstillelsen ikke eller ikke længere helt sikkert eller fuldt ud garanterer rettidig betaling af toldskylden, kræver de af den hovedforpligtede, at han efter eget valg enten stiller supplerende sikkerhed eller erstatter den oprindelige sikkerhed med en ny.

- 4 Ifølge artikel 341, 346, 348, 350, 356 og 358 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til toldkodeksen (EFT L 253, s. 1), som ændret (herefter »gennemførelsesforordningen«), skal de omhandlede varer først frembydes på afgangstoldstedet sammen med et T1-dokument. Afgangstoldstedet fastsætter en frist for varernes frembydelse ved

bestemmelsesstedet, forsyner T1-dokumentet med påtegning herom, beholder det til afgangstoldstedet bestemte eksemplarer og udleverer de øvrige eksemplarer til den hovedforpligtede. T1-dokumentet ledsager varerne under transporten. Efter varernes frembydelse forsyner bestemmelsesstedet de eksemplarer af T1-dokumentet, som det modtager, med påtegning om eventuel foretaget kontrol og returnerer straks et eksemplar til afgangsstedet gennem et centralt organ.

- 5 Toldkodeksens artikel 203, stk. 1, bestemmer, at toldskyld ved indførsel opstår, når en importafgiftspligtig vare unddrages toldtilsyn. I medfør af denne bestemmelses stk. 3 findes blandt debitorerne for denne toldskyld bl.a. den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved anvendelsen af den toldprocedure, som varen er undergivet.
- 6 Ifølge toldkodeksens artikel 217 skal ethvert importafgifts- eller eksportafgiftsbeløb, der udgør en toldskyld, beregnes af toldmyndighederne, så snart de har de fornødne oplysninger, og indskrives af disse myndigheder i regnskabsregistrene eller på anden måde (»bogføring«). Toldkodeksens artikel 220, stk. 1, bestemmer, at hvis det afgiftsbeløb, som følger af en toldskyld, ikke er bogført i henhold til artikel 218 og 219 eller er bogført for lavt i forhold til det efter lovgivningen skyldige beløb, skal bogføringen af det afgiftsbeløb, der skal opkræves eller efteropkræves, ske senest to dage efter det tidspunkt, hvor toldmyndighederne er blevet klar over situationen og kan beregne det efter lovgivningen skyldige beløb og fastslå, hvem der er debitor. Denne frist kan forlænges efter artikel 219. Ifølge toldkodeksens artikel 221, stk. 1, underrettes debitor efter en passende fremgangsmåde om beløbets størrelse, så snart afgiftsbeløbet er bogført.

- 7 Gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, bestemmer, at når en forsendelse ikke er blevet frembudt ved bestemmelsesstedet, og stedet for overtrædelsen eller uregelmæssigheden ikke kan fastslås, underretter afgangsstedet den hovedforpligtede herom så hurtigt som muligt og inden udløbet af den 11. måned efter datoen for registreringen af angivelsen til fællesskabsforsendelse. Ifølge denne bestemmelses stk. 2 anføres i denne underretning især den frist, inden for hvilken der på en for toldmyndighederne tilfredsstillende måde skal føres bevis for, at forsendelsen er gennemført forskriftsmæssigt, eller inden for hvilken det kan påvises, hvor overtrædelsen eller uregelmæssigheden faktisk er begået. Fristen er fastsat til tre måneder fra datoen for underretningen.

Bestemmelser om fritagelse eller godtgørelse for import- eller eksportafgifter

- 8 Toldkodeksens artikel 239 bestemmer, at godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i de situationer, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed.
- 9 Toldkodeksens artikel 239 er blevet præciseret og udviklet i gennemførelsesforordningen, bl.a. i dennes artikel 899-909. Gennemførelsesforordningens artikel 905, stk. 1, bestemmer, at når den besluttende toldmyndighed, der har fået forelagt en fritagelsesansøgning, ikke er i stand til på grundlag af bestemmelserne i artikel 899 at træffe afgørelse, og ansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed, forelægger den medlemsstat, hvorunder den pågældende myndighed hører, sagen for Kommissionen.

Faktiske omstændigheder

De omtvistede eksterne fællesskabsforsendelser

- 10 Mellem den 16. januar og den 7. august 1995 udarbejdede sagsøgeren, tidligere LEP International BV, der er en virksomhed med hjemsted i Nederlandene, som toldklarerer 14 dokumenter til brug for ekstern fællesskabsforsendelse af forskellige kødtransporter (bl.a. oksekød, kalvebrissel og fjerkræ) til Marokko, idet den påtog sig at være hovedansvarlig for disse transportere. Disse dokumenter blev udarbejdet på vegne af en enkelt kommittent, selskabet Hector International, der har hjemsted i Det Forenede Kongerige. Der er bl.a. tale om følgende T1-angivelser:

— nr. 5100507 af 16. januar 1995

— nr. 5100508 af 16. januar 1995

— nr. 5102442 af 8. marts 1995

— nr. 5102443 af 8. marts 1995

— nr. 5104186 af 25. april 1995

— nr. 5104187 af 25. april 1995

- nr. 5104188 af 25. april 1995

- nr. 5105833 af 12. juni 1995

- nr. 5105896 af 13. juni 1995

- nr. 2501311 af 17. juni 1995

- nr. 5106710 af 4. juli 1995

- nr. 5106874 af 7. juli 1995

- nr. 5107619 af 28. juli 1995

- nr. 5107922 af 7. august 1995.

¹¹ Efter modtagelse af en meddelelse fra de belgiske myndigheder, der gjorde opmærksom på uregelmæssigheder angående ladningerne med frossen kalvebrissel, iværksatte Douane informatie Centrum (toldundersøgelsescentret, herefter »DIC«) i Rotterdam (Nederlandene) en undersøgelse, inden for rammerne af hvilken den udvalgte et vist antal T1-angivelser tilmere indgående kontrol. Den 20. marts 1995

skrev DIC i Rotterdam til de spanske toldmyndigheder og spurgte dem, om tolldokumentet, der vedrørte T1-angivelse nr. 5100508, udfærdiget af sagsøgeren den 16. januar 1995, var blevet frembudt med henblik på afslutning. Ved telefax af 20. marts 1995 svarede de spanske myndigheder, at dette dokument ikke fandtes i registrene hos toldstedet i Cádiz (Spanien). Ved telefax af 23. marts 1995 meddelte sidstnævnte de nederlandske myndigheder, at det toldstempel, der var påført den pågældende angivelse, var en forfalskning af det toldstempel, der anvendes af toldstedet i Cádiz, og at den underskrift, der var påført angivelsen, ikke tilhørte en af dets ansatte. Den 31. marts 1995 informerede DIC i Rotterdam Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (den nederlandske undersøgelses- og efterforskningstjeneste for skatter og afgifter, herefter »FIOD«) i Haarlem om denne uregelmæssighed. Den 18. april 1995 overgav FIOD i Haarlem behandlingen af sagen til FIOD i Rotterdam.

- 12 I forbindelse med en stikprøvekontrol den 16. maj 1995 fremsendte toldstedet i Kerkrade (Heerlen, Nederlandene) til toldmyndighederne i Cádiz to anmodninger om efterfølgende kontrol af T1-angivelse nr. 5102442 og nr. 5102443, der blev udstedt af sagsøgeren den 8. marts 1995. Den 29. juni 1995 oplyste de spanske myndigheder de nederlandske myndigheder om, at tolldokumenterne ikke var blevet frembudt for det kompetente toldsted, at de to toldstempler var forfalskede, og at underskrifterne ikke tilhørte en embedsmand ved det kompetente toldsted. Den 11. juli 1995 videregav toldstedet i Kerkrade disse oplysninger til FIOD i Rotterdam.

- 13 Den 12. juni 1995 fremsatte toldstedet i Kerkrade i forbindelse med en ny kontrol to anmodninger til toldmyndighederne i Cádiz om efterfølgende kontrol af T1-angivelse nr. 5104187 og nr. 5104188, der blev udstedt af sagsøgeren den 25. april 1995. Den 10. juli 1995 oplyste de spanske myndigheder de nederlandske myndigheder om, at tolldokumenterne ikke var blevet frembudt for det kompetente toldsted, og at toldstemplerne og underskrifterne var forfalskninger. Den 19. juli 1995 videregav toldstedet i Kerkrade disse oplysninger til FIOD i Rotterdam.

- 14 Den 9. august 1995 kontaktede den nederlandske afgiftsmyndighed sagsøgeren vedrørende de angivelser, der var blevet afsluttet på ureglementeret måde. Den 14. august 1995 gennemførte de nederlandske myndigheder en undersøgelse af sagsøgerens forretningssteder og beslaglagde de dokumenter, der vedrørte angivelserne til brug for eksterne fællesskabsforsendelser, udfærdiget på vegne af Hector International.
- 15 De nederlandske toldmyndigheders undersøgelse viste, at 14 toldangivelser udfærdiget af sagsøgeren ikke var blevet korrekt afsluttet, idet varerne var blevet unddraget toldsyn. De nederlandske toldmyndigheder fastslog således i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 203, at der var opstået en toldskyld for sagsøgeren under henvisning til dennes stilling som hovedforpligtet i relation til ordningen med ekstern fællesskabsforsendelse for de pågældende transaktioner. Mellem januar og april 1996 tilsendte de nederlandske myndigheder sagsøgeren opkrævningerne vedrørende den toldskyld, der påhvilede den. Efterfølgende annullerede de nederlandske afgiftsmyndigheder opkrævningerne vedrørende sagsøgerens angivelser med hensyn til to ladninger kød, der var blevet ødelagt i branden i Spanien (T1 nr. 5107619 af 28.7. og T1 nr. 5107922 af 7.8.1995).

Den administrative procedure vedrørende ansøgningen om fritagelse for importafgifter

- 16 Den 21. august 1996 indgav sagsøgeren en ansøgning om fritagelse for importafgifter til de nederlandske toldmyndigheder.
- 17 Den 23. marts 2000 indgav de nederlandske myndigheder en ansøgning til Kommissionen om fritagelse for importafgifter for sagsøgeren.

- 18 Den 24. maj 2000 afgav Kommissionen en første anmodning om supplerende oplysninger til de nederlandske myndigheder, hvori den anmodede om oplysninger om det nøjagtige beløb, som ansøgningen om fritagelse vedrørte. Ved skrivelse af 16. juni 2000 oplyste de nederlandske myndigheder, at ansøgningen om fritagelse for sagsøgeren kun vedrørte de angivelser, der var udarbejdet efter den 23. marts 1995, som var den dato, hvor de spanske toldmyndigheder for første gang havde gjort deres nederlandske modpart opmærksom på uregelmæssigheder vedrørende en af sagsøgerens angivelser. Ansøgningen om fritagelse vedrørte nærmere bestemt et samlet beløb på 925 706,20 NLG, dvs. 420 067,16 EUR.
- 19 Den 4. juli 2000 fremsendte Kommissionen endnu en anmodning om supplerende oplysninger til de nederlandske myndigheder. Denne anmodning vedrørte udvekslinger af oplysninger mellem de nederlandske og de spanske myndigheder, og bl.a. telefaks af 23. marts 1995 fra sidstnævnte til de nederlandske toldmyndigheder. Disse afgav svar til Kommissionen ved skrivelse af 28. juli 2000.
- 20 Den 24. november 2000 fremsatte Kommissionen en tredje anmodning om supplerende oplysninger om bl.a. afviklingen af toldmyndighedernes undersøgelser af de ureglementeret afsluttede angivelser, om den rolle, som sagsøgeren havde spillet i de anfægtede transaktioner, og om de kriterier, som de nederlandske myndigheder havde lagt til grund for konklusionen om, at sagsøgeren ikke havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed. De nederlandske myndigheder besvarede anmodningen ved skrivelse af 8. august 2001, hvortil var vedlagt referat af en rapport fra FIOD i Rotterdam af 2. september 1996.
- 21 Ved skrivelse af 11. oktober 2000 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at den havde til hensigt ikke at imødekomme ansøgningen om fritagelse for importafgifter, idet den nærmere redegjorde for sine indvendinger mod ansøgningen og opfordrede sagsøgeren til at fremsætte sine bemærkninger inden for en måned.

- 22 Ved skrivelse af 9. november 2001 tog sagsøgeren stilling til Kommissionens indvendinger. Sagsøgeren henlede bl.a. Kommissionens opmærksomhed på den omstændighed, at svigen var blevet gjort mulig som følge af den adfærd, der var blevet udvist af en eller flere spanske toldere, eller som følge af de spanske toldmyndigheders tilsidesættelser af toldbestemmelserne.
- 23 Som følge af sagsøgerens indsigelser fremsatte Kommissionen den 22. november 2001 en ny anmodning om supplerende oplysninger til de nederlandske myndigheder. Denne fjerde anmodning vedrørte i det væsentlige spanske toldembedsmænds påståede deltagelse i svigen. Kommissionen anmodede ligeledes om flere oplysninger om de omstændigheder, der lå til grund for de nederlandske myndigheders konklusion om, at sagsøgeren ikke havde udvist åbenbar forsømmelighed. Ved skrivelse af 2. august 2002 besvarede de nederlandske myndigheder Kommissionens fjerde anmodning om supplerende oplysninger.
- 24 Den 7. oktober 2002 vedtog Kommissionen beslutning REM 08/00, hvori den fastslog, at fritagelse for importafgifter ikke var berettiget i den foreliggende sag (herefter »den anfægtede beslutning«).
- 25 I den anfægtede beslutning fastslog Kommissionen for det første, at der ikke i den foreliggende sag var tale om en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239. For det andet fastslog Kommissionen, at sagsøgeren havde udvist åbenbar forsømmelighed, bl.a. fordi den — selv om den var en erfaren erhvervsdrivende, der formodedes at have kendskab til toldbestemmelserne og de erhvervsrisici, der er forbundet med dens aktivitet — ikke havde truffet alle nødvendige foranstaltninger for at sikre sig mod disse risici ved eksempelvis at overvåge de deltagende personer og ved at tegne passende forsikringer.
- 26 Ved skrivelse af 10. december 2002 underrettede de nederlandske myndigheder sagsøgeren om, at ansøgningen om fritagelse ikke var blevet imødekommet.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 27 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 28. januar 2003 har sagsøgeren anlagt nærværende sag. Ved skrivelse af 31. januar 2003 har sagsøgeren suppleret og korrigeret sin stævning.
- 28 Den 30. april 2003 har Kongeriget Spanien anmodet om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande. Ved kendelse af 5. juni 2003 afsagt af formanden for Rettens Femte Afdeling har Kongeriget Spanien fået tilladelse til at intervenere. Den 23. juli 2003 indgav Kongeriget Spanien et interventionsindlæg.
- 29 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Første Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse har Retten anmodet Kommissionen om at fremlægge visse dokumenter. Kommissionen har efterkommet denne anmodning inden for den fastsatte frist.
- 30 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten i retsmødet den 12. april 2005.
- 31 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Den anfægtede beslutning annulleres.

  - Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger..

32 Kommissionen og Kongeriget Spanien, der er interveneret til støtte for herfor, har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

33 Sagsøgeren har til støtte for sit søgsmål fremsat et enkelt anbringende om skønsfejl og om tilsidesættelse af begrundelsespligten. Dette anbringende består af to led. Det første led vedrører spørgsmålet, om der er tale om en særlig situation i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 239 og gennemførelsesforordningens artikel 905. Det andet led vedrører spørgsmålet om urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed som omhandlet i disse bestemmelser.

34 Indledningsvis bemærkes, at toldkodeksens artikel 239 giver mulighed for hel eller delvis godtgørelse af erlagte import- eller eksportafgifter, eller fritagelse for en toldskyld. Den regel, der er indeholdt i denne bestemmelse, er præciseret i gennemførelsesforordningens artikel 905, som udgør en generel billighedsklausul, der bl.a. har til formål at dække sådanne usædvanlige situationer, der ikke henhører under et af de tilfælde, der er opregnet i forordningens artikel 900-904 (Domstolens dom af 25.2.1999, sag C-86/97, *Trans-Ex-Import*, Sml. I, s. 1041, præmis 18).

- 35 Det fremgår af ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 905, at der er to kumulative betingelser for godtgørelse af importafgifter, nemlig for det første at der foreligger en særlig situation, og for det andet at den berettigede ikke har gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed og ikke har begået urigtigheder (Rettens dom af 12.2.2004, sag T-282/01, Aslantrans mod Kommissionen, Sml. II, s. 693, præmis 53).

Anbringendets første led: spørgsmålet, om der foreligger en særlig situation

Indledning

— Parternes argumenter

- 36 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen fejlagtigt konkluderede, at der ikke var tale om en særlig situation i den foreliggende sag. Nærmere bestemt udgør følgende omstændigheder en særlig situation: for det første de nederlandske myndigheders tilsidesættelser og forsømmelser i forbindelse med afsløringen af svigen og deres forsinkede underretning af sagsøgeren om uregelmæssighederne i forbindelse med de tolddokumenter, den havde udarbejdet, og som de havde kendskab til på et tidligt trin; for det andet den mulige deltagelse af en embedsmand fra de spanske toldmyndigheder i svigen samt disse myndigheders tilsidesættelser af fællesskabstoldordningen og for det tredje Kommissionens tilsidesættelse af de forpligtelser, der påhviler den på toldområdet.
- 37 Kommissionen har gjort gældende, at der ikke foreligger en særlig situation som omhandlet i toldbestemmelserne. Da én af de to kumulative betingelser i toldkodeksens artikel 239 således ikke er opfyldt, er dette tilstrækkeligt til at begrunde beslutningen om ikke at imødekomme ansøgningen om fritagelse for importafgifter.

- 38 Kongeriget Spanien har anført, at der ikke i den foreliggende sag er tale om en særlig situation, der begrundes fritagelse for importafgift, og har bl.a. gjort gældende, at der ikke foreligger nogen beviser eller argumenter til støtte for, at spanske embedsmænd skulle have deltaget i de svigagtige transaktioner, der er nævnt i den anfægtede beslutning.

— Rettens bemærkninger

- 39 Det bemærkes indledningsvis, at det følger af fast retspraksis, at der foreligger forhold, der kan udgøre en særlig situation i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i gennemførelsesforordningens artikel 905, når der i lyset af det billighedshensyn, som ligger til grund for toldkodeksens artikel 239, foreligger forhold, der kan sætte ansøgeren i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet (Domstolens dom i sagen *Trans-Ex-Import*, præmis 22, dom af 27.9.2001, sag C-253/99, *Bacardi*, Sml. I, s. 6493, præmis 56, samt dommen i sagen *Aslantrans mod Kommissionen*, præmis 56). Billighedsklausulen i henhold til Fællesskabets toldbestemmelser er således bestemt til at anvendes, når de omstændigheder, som karakteriserer forholdet mellem den erhvervsdrivende og myndighederne, er sådanne, at det ikke er rimeligt at påføre denne erhvervsdrivende et tab, som han normalt ikke ville have lidt (jf., analogt, Domstolens dom af 26.3.1987, sag 58/86, *Coopérative agricole d’approvisionnement des Avirons*, Sml. s. 1525, præmis 22, og af 29.4.2004, sag C-222/01, *British American Tobacco*, Sml. I, s. 4683, præmis 63).
- 40 Kommissionen skal inddrage alle relevante faktiske omstændigheder med henblik på at afgøre, om omstændighederne i sagen udgør en særlig situation (jf., analogt, Rettens dom af 9.11.1995, sag T-346/94, *France-aviation mod Kommissionen*, Sml. II, s. 2841, præmis 34, og af 11.7.2002, sag T-205/99, *Hyper mod Kommissionen*, Sml. II, s. 3141, præmis 93). Selv om Kommissionen råder over et skøn i forbindelse med anvendelsen af en billighedsklausul, skal den ved udøvelsen heraf foretage en reel afvejning af Fællesskabets interesse i at sikre, at toldbestemmelserne overholdes, og den interesse, som importøren, der er i god tro, har i ikke at lide tab, der går ud

over de normale erhvervsrisici (jf., analogt, dommen i sagen Hyper mod Kommissionen, præmis 95).

- 41 Det er på grundlag af disse principper, at det skal vurderes, om Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved i den anfægtede beslutning at fastslå, at de omstændigheder, som sagsøgeren havde gjort gældende, ikke udgjorde en særlig situation.

Om de nederlandske myndigheders påståede forsømmelighed i forbindelse med opklaringen af svigen og deres forsinkede underretning af sagsøgeren om uregelmæssighederne i relation til de tolddokumenter, den har udarbejdet

— Parternes argumenter

- 42 Sagsøgeren har gjort gældende, at selv om svig udgør en sædvanlig risiko, som de erhvervsdrivende må leve med, indebar den omstændighed, at de nationale myndigheder af hensyn til undersøgelsen bevidst har ladet lovovertrædelser og uregelmæssigheder blive begået — således at der opstod en toldskyld for den hovedforpligtede — at denne blev sat i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet (Domstolens dom af 7.9.1999, sag C-61/98, De Haan, Sml. I, s. 5003, præmis 56).

- 43 Sagsøgeren har anført, at de spanske myndigheder den 23. marts 1995 oplyste DIC i Rotterdam om, at de toldstempler, der var påført én af sagsøgerens T1-angivelser, var falske. Den 31. marts 1995 oplyste DIC i Rotterdam FIOD i Haarlem om denne

uregelmæssighed, hvorpå sidstnævnte iværksatte en undersøgelse. De nederlandske myndigheder havde således allerede fra marts 1995 kendskab til svig, der påvirkede sagsøgeren. Sagsøgeren har gjort gældende, at de nederlandske myndigheder alligevel undlod at underrette selskabet om denne svig i fem måneder. Sagsøgeren har i denne forbindelse anført, at det er praktisk umuligt, at det ikke var en bevidst handling fra toldmyndighedernes side først at underrette sagsøgeren på et senere tidspunkt. Eftersom toldmyndighederne og DIC i Rotterdam begge er del af den nederlandske afgiftsmyndighed, kan sidstnævnte ikke henvide til, at andre instanser havde til opgave at gennemføre undersøgelsen af svigen som begrundelse for den forsinkede underretning af sagsøgeren.

- 44 For det tilfælde, at Retten finder, at de nederlandske myndigheder ikke bevidst lod svig begå, har sagsøgeren gjort gældende, at myndighederne udviste forsømmelighed bl.a. ved ikke øjeblikkeligt at have underrettet sagsøgeren om de svigagtige handlinger, som myndighederne havde kendskab til. Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, at de nederlandske myndigheder ikke gennemførte deres undersøgelser af de pågældende uregelmæssigheder tilstrækkelig hurtigt.
- 45 Sagsøgeren har anført, at toldmyndighedernes tilbageholdelse af denne oplysning ikke kan begrundes i, at der først skulle skabes en forbindelse med andre dokumenter. Sagsøgeren har gjort gældende, at disse myndigheder allerede i marts 1995 havde kunnet etablere forbindelsen mellem de T1-angivelser, der var udfærdiget på vegne af Hector International og de falske toldstempler. Selv om det er korrekt, at de omhandlede angivelser vedrørte forskellige produkter, forholder det sig ikke desto mindre således, at der i alle tilfældene var tale om transport af kød, og at der på disse angivelser altid var anført samme klarerer, modtager, transportør og afsendelses- og bestemmelsestoldsted. Myndighedernes forsømmelighed i forbindelse med identificeringen og sammenstillingen af relevante oplysninger og den lange varighed af deres undersøgelse har haft den betydning, at der for sagsøgeren, som ikke blev underrettet om uregelmæssighederne og således fortsatte med at udarbejde T1-angivelser, helt overflødigt opstod en toldskyld. Den berørte person bør imidlertid ikke lide tab som følge af toldmyndigheders ukorrekte, forsømmelige og forsinkede reaktion.

- 46 Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, at toldmyndighederne i overensstemmelse med gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, skal underrette den hovedforpligtede om uregelmæssigheder så hurtigt som muligt. Selv hvis toldmyndighederne ikke har absolut vished for, at der er tale om svig, bør den mindste mistanke give dem anledning til at underrette den pågældende.
- 47 Sagsøgeren har videre gjort gældende, at virksomheden som toldklarerer i medfør af toldkodeksens artikel 94 havde pligt til at stille sikkerhed for de udstedte T1-angivelser. Således havde den stillet en samlet sikkerhed for at dække de løbende transaktioner i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 191. Sagsøgeren har gjort gældende, at det efter at toldmyndighederne havde konstateret, at T1-angivelse nr. 5100508 af 16. januar 1995 ikke kunne anses for afsluttet, var klart, at virksomheden ville blive pålagt at betale afgift, der skulle betales ved hjælp af den stillede sikkerhed. Toldmyndighederne foretog imidlertid ikke inden for en kort frist bogføring og opkrævning i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 220, stk. 1, og artikel 221, stk. 1. Af denne grund var den af sagsøgeren stillede sikkerhed ikke længere tilstrækkelig i slutningen af marts 1995. Følgelig skulle sagsøgeren ikke have kunnet udstede T1-angivelser efter denne dato, eftersom sikkerheden ikke var blevet suppleret i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 198. Denne tilsidesættelse fra de nederlandske myndigheders side af fællesskabstoldbestemmelserne har påført sagsøgeren et alvorligt tab.
- 48 Sagsøgeren har endelig anført, at virksomheden havde kunnet undgå, at toldskylden opstod, såfremt de nederlandske myndigheder havde underrettet den om muligheden for, at der var tale om svig. Ved at gribe ind forgæves og for sent har de nederlandske myndigheder skabt en særlig situation, som følge af hvilken sagsøgeren blev stillet i en mere vanskelig situation end andre erhvervsdrivende (Rettens dom af 7.6.2001, sag T-330/99, Spedition Wilhelm Rotermund mod Kommissionen, Sml. II, s. 1619).
- 49 Kommissionen har gjort gældende, at de nederlandske myndigheder ikke i den foreliggende sag havde kendskab til svigen og ikke bevidst lod overtrædelser og

uregelmæssigheder ske af hensyn til undersøgelsen i modsætning til, hvad der var tilfældet i den situation, der lå til grund for De Haan-dommen. Således som det fremgår såvel af de nederlandske myndigheders ansøgning om fritagelse som af skrivelsen af 24. september 1998 fra afgiftsafdelingen under toldområde Rotterdam om afvisning af sagsøgerens klage, var det først den 24. juli 1995, at FIOD havde etableret en forbindelse mellem de forskellige uregelmæssigheder, der var blevet afsløret i forskellige undersøgelser, der oprindeligt blev gennemført isoleret.

- 50 Kommissionen har ligeledes gjort gældende, at de nederlandske myndigheder hverken urimeligt sent etablerede en sammenhæng mellem de oplysninger, de havde til rådighed, eller urimeligt sent underrettede sagsøgeren herom. Den tid, der forløb fra modtagelsen i Nederlandene af meddelelsen om det første dokument, der var blevet uregelmæssigt afsluttet, var absolut nødvendig for at fastslå sammenhængen med de uregelmæssigheder, der var blevet konstateret for så vidt angår fire andre dokumenter, og for at fastslå arten og omfanget af disse uregelmæssigheder, hvilket blev bekræftet af de nederlandske afgiftsmyndigheder i deres beslutning om afvisning af sagsøgerens klage. I løbet af denne undersøgelse arbejdede den nederlandske myndigheds forskellige berørte tjenestegrene nidkært.
- 51 Kommissionen har ligeledes gjort gældende, at de nationale myndigheder ikke har en retlig pligt til øjeblikkeligt at underrette en toldklarere, når de konstaterer uregelmæssigheder i forbindelse med en procedure for ekstern fællesskabsforsendelse, og har anført, at en sådan forpligtelse a priori ville hindre enhver undersøgelse af nævnte klarerers eventuelle deltagelse i uregelmæssighederne. I denne forbindelse har Kommissionen gjort gældende, at det ikke er begrundet at lade retspraksis efter De Haan-dommen finde anvendelse på den foreliggende sag, idet en sådan afgørelse ville være i strid med den strenge fortolkning, der skal lægges til grund ved fortolkningen af bestemmelserne om fritagelse for import- og eksportafgifter (Domstolens dom af 11.11.1999, sag C-48/98, Söhl & Söhlke, Sml. I, s. 7877).
- 52 Hvad angår sagsøgerens anbringende om de nederlandske myndigheders tilsidesættelse af dels gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, dels told-

kodeksens artikel 220, stk. 1, og artikel 221, stk. 1, har Kommissionen gjort gældende, at der er tale om nye anbringender, der gøres gældende af sagsøgeren for første gang i replikken, og som ikke hviler på omstændigheder, der er fremkommet under proceduren. Følgelig anmoder Kommissionen Retten om at fastslå, at disse anbringender ikke kan antages til realitetsbehandling. Subsidiært har Kommissionen anført, at det fremgår af ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, at de nederlandske myndigheder først inden udløbet af den 11. måned efter datoen for registreringen af angivelsen til fællesskabsforsendelse skulle underrette klareren. Hvad angår den hævdede tilsidesættelse af toldkodeksens artikel 220 og 221 har Kommissionen anført, at lige så snart de nederlandske myndigheder havde fastslået, at der var tale om systematisk svig, havde de hurtigt underrettet sagsøgeren og havde i overensstemmelse med de gældende bestemmelser taget skridt til bogføring, underretning og opkrævning af den således konstaterede toldskyld.

— Rettens bemærkninger

- 53 Indledningsvis bemærker Retten, at Kommissionens argument, hvorefter sagsøgeren for første gang i replikken har fremsat to nye anbringender om de nederlandske myndigheders tilsidesættelse af henholdsvis gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, og toldkodeksens artikel 220, stk. 1, og artikel 221, stk. 1, ikke kan tages til følge. Det bemærkes, at sagsøgeren ved disse anbringender blot har præciseret og udviklet klagepunktet vedrørende de nederlandske myndigheders påståede forsinkede underretning af sagsøgeren om uregelmæssigheder vedrørende afslutningen af dennes toldangivelser. Det bemærkes, at dette anbringende fremgår af stævningen.
- 54 Hvad angår realiteten bemærkes, at behovet for en undersøgelse, der har til formål at identificere og pågribe ophavsmænd eller medvirkende til svig, som er begået eller under forberedelse, lovligt kan berettige en forsætlig undladelse af helt eller delvis at

underrette den hovedforpligtede om omstændigheder ved undersøgelsen, selv om sidstnævnte på ingen måde er inddraget i udførelsen af de svigagtige handlinger (De Haan-dommen, præmis 32). Det kan være legitimt, at de nationale myndigheder bevidst lader lovovertrædelser eller uregelmæssigheder blive begået for bedre at kunne afsløre et netværk, identificere bedragerne og fremskaffe eller bestyrke bevismidler. Den omstændighed, at man lader den afgiftspligtige bære den toldskyld, som følger af disse valg i tilknytning til forfølgelsen af overtrædelserne, kan imidlertid være i strid med det billighedsformål, som ligger til grund for gennemførelsesforordningens artikel 905, da det sætter den afgiftspligtige i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet. Undladelse af at underrette den afgiftspligtige af hensyn til en undersøgelse, som fremmes af told- eller politimyndighederne, når der ikke kan tilregnes den afgiftspligtige nogen urigtighed eller forsømmelse, udgør således en særlig situation (De Haan-dommen, præmis 53, og British American Tobacco-dommen, præmis 64, samt Rettens dom af 14.12.2004, sag T-332/02, Nordspedizionieri di Danielis Livio m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 4405, præmis 51).

- 55 Som det fremgår af rapporten fra FIOD i Rotterdam af 2. september 1996, blev den svig, som berørte de angivelser, som sagsøgeren havde udarbejdet, i den foreliggende sag afsløret efter tre særskilte aktioner foretaget af de nederlandske myndigheders forskellige tjenestegrene. Den første uregelmæssighed blev afsløret den 20. og den 23. marts 1995 af DIC i Rotterdam i forbindelse med en undersøgelse af transporterne med kalvebrissel (jf. præmis 11 ovenfor). Den anden blev afsløret den 29. juni 1995 af toldkontoret i Kerkrade i forbindelse med en stikprøvekontrol (jf. præmis 12 ovenfor). Den tredje blev afsløret den 10. juli 1995 af toldkontoret i Kerkrade, efter at det blev konstateret, at rubrikkerne »Bestemmelsesstedets kontrol« ikke var blevet fuldstændigt udfyldt (jf. præmis 13 ovenfor). De to sidstnævnte uregelmæssigheder vedrørte desuden andre kødprodukter end kalvebrissel, nemlig oksekød og fjerkræ. Det bemærkes ligeledes, at FIOD i Rotterdam først den 24. juli 1995 fastslog, at der var en sammenhæng mellem disse tre sager. Det skal derfor fastslås, at de nederlandske toldmyndigheder i den foreliggende sag ikke bevidst lod overtrædelser og uregelmæssigheder ske for at identificere og pågribe de ansvarlige eller de medskyldige i svigen.

- 56 Under alle omstændigheder bemærkes, at de nederlandske toldmyndigheder den 23. marts 1995 allerede var bekendt med et tilfælde af svig i forbindelse med en ekstern fællesskabsforsendelse, hvortil sagsøgeren havde udarbejdet angivelsen og var hovedforpligtet for i relation til forsendelsesordningen. De nederlandske myndigheder underrettede imidlertid først sagsøgeren herom den 9. august 1995, dvs. fire og en halv måned senere.
- 57 Det bemærkes, at gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 1, bestemmer, at når en forsendelse som i den foreliggende sag ikke er blevet frembudt ved bestemmelsesstedet, og stedet for overtrædelsen eller uregelmæssigheden ikke kan fastslås, underretter afgangsstedet den hovedforpligtede herom »så hurtigt som muligt«. Selv om denne bestemmelse således ikke fastsætter en bestemt frist for underretning af den hovedforpligtede, men begrænser sig til at bestemme, at denne underretning skal ske inden udløbet af den 11. måned efter datoen for registreringen af angivelsen til fællesskabsforsendelse, gælder der i medfør af bestemmelsen alligevel en pligt for de nationale myndigheder til at handle med en vis hurtighed i forbindelse med underretningen af den hovedforpligtede.
- 58 Denne underretning af den pågældende person om, at en toldtransaktion ikke er blevet afsluttet, tjener flere formål. For det første skal denne underretning i overensstemmelse med gennemførelsesforordningens artikel 379, stk. 2, bl.a. angive den frist på tre måneder, inden for hvilken der på en for toldmyndighederne tilfredsstillende måde skal føres bevis for, at forsendelsen er gennemført forskriftsmæssigt, eller inden for hvilken det kan påvises, hvor overtrædelsen faktisk er begået. Meddelelsen af denne frist for den hovedforpligtede udgør således en forudsætning for opkrævning af toldskylden og har til formål at beskytte den hovedforpligtedes interesser (Domstolens dom af 20.1.2005, sag C-300/03, Honeywell Aerospace, Sml. I, s. 689, præmis 23 og 24). For det andet gør denne underretning det muligt for den erhvervsdrivende i god tro at fastslå, om en transport er ledt fra det rette spor og således træffe de nødvendige foranstaltninger for at hindre, at der opstår en toldskyld i forbindelse med efterfølgende tilsvarende transporter. For det tredje gør kendskabet til denne uregelmæssighed det eventuelt muligt for den hovedforpligtede at supplere den sikkerhed, der er stillet for toldmyndighederne for at sikre betaling af toldskylden i overensstemmelse med toldkodeksens artikel 198.

- 59 Det bemærkes, at toldmyndighedernes undladelse af ikke øjeblikkeligt at underrette den hovedforpligtede om afsløringen af svig, der vedrørte denne, og deres beslutning om først at foretage undersøgelser af den hovedforpligtede, ikke udgør forsømmelig adfærd fra disse myndigheders side. På samme måde som disse myndigheder legitimt kan lade lovovertrædelser eller uregelmæssigheder blive begået for bedre at kunne afsløre et netværk, identificere bedragerne og fremskaffe eller bestyrke bevismidler (De Haan-dommen, præmis 53), kan de legitimt iværksætte undersøgelser af uregelmæssigheder, der er blevet afsløret i forbindelse med en fællesskabsforsendelse, uden først at underrette den hovedforpligtede herom med henblik på at afgøre arten og omfanget af de identificerede uregelmæssigheder og at vurdere spørgsmålet om ansvar for de forskellige erhvervsdrivende, der deltager i transaktionen, herunder for den hovedforpligtede selv. Forudgående underretning af deltagerne i den pågældende toldtransaktion om eksistensen af svig kunne faktisk bringe undersøgelsen i fare og gøre indsamlingen af relevante beviser mere vanskelig.
- 60 Som Domstolen imidlertid har udtalt i De Haan-dommen, gælder det, at selv om told- eller politimyndighedernes udøvelse af deres undersøgelseskompetence er legitim, udgør disse myndigheders behov med henblik på en omhyggelig undersøgelse, når der ikke kan tilregnes den afgiftspligtige nogen urigtighed eller forsømmelse, og når vedkommende ikke er blevet underrettet om undersøgelsens forløb, en særlig situation (De Haan-dommen, præmis 53). Som Kommissionen har medgivet under retsmødet, er den omstændighed, at den hovedforpligtede ikke bliver underrettet om, at der er forekommet svig, som denne er offer for, fra et tidspunkt, der fastsættes ud fra omstændighederne i sagen, et forhold, der stiller den hovedforpligtede i en særlig situation for så vidt angår den toldskyld, der er opstået som følge af de svigagtige handlinger, der er foretaget efter, at svigen blev afsløret, men før det tidspunkt, hvor den hovedforpligtede blev underrettet herom.
- 61 Den omstændighed, at man lader den erhvervsdrivende i god tro bære den toldskyld, som følger af de nationale myndigheders undladelse eller sene underretning af den erhvervsdrivende om, at der er tale om svig, der påvirker denne, er i strid med billighedsformålet, da det sætter den afgiftspligtige i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet. Det er således ikke

rimeligt at påføre denne erhvervsdrivende et tab, som han normalt ikke ville have lidt (dommen i sagen Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, præmis 22, og i sagen British American Tobacco, præmis 63), og som går ud over de normale erhvervsrisici forbundet med den pågældendes økonomiske aktivitet (dommen i sagen Hyper mod Kommissionen, præmis 95).

62 I det foreliggende tilfælde skal det vurderes, fra hvilket tidspunkt de nederlandske myndigheder havde kunnet underrette sagsøgeren om de omhandlede uregelmæssigheder. Den 23. marts 1995 opdagede DIC i Rotterdam det første tilfælde af svig af betydning for sagsøgeren vedrørende T1-angivelse nr. 5100508 af 16. januar 1995. FIOD i Haarlem fik kendskab hertil den 31. marts 1995, og FIOD i Rotterdam blev underrettet om det den 18. april 1995. Det er ubestridt mellem parterne, at FIOD var den kompetente myndighed med henblik på undersøgelsen af de pågældende uregelmæssigheder og for at underrette sagsøgeren herom. Fra den 18. april 1995 havde FIOD i Rotterdam iværksat sin undersøgelse af den afslørede svig. Den underrettede imidlertid først sagsøgeren om den konstaterede uregelmæssighed den 9. august 1995.

63 I lyset af ovenstående skal det fastslås, at selv om de nederlandske myndigheder ikke har udvist forsømmelighed i forbindelse med gennemførelsen af deres undersøgelser, er den omstændighed, at disse myndigheder i en vis periode og af hensyn til disse undersøgelser ikke underrettede sagsøgeren om svigen, der påvirkede denne, en omstændighed, der stiller sagsøgeren i en særlig situation for så vidt angår en del af toldskylden vedrørende de omtvistede eksterne fællesskabsforsendelser. Hvis sagsøgeren var blevet underrettet af toldmyndighederne om uregelmæssighederne i toldangivelserne inden for en rimelig frist fra den 18. april 1995, som var den dato, FIOD i Rotterdam fik meddelelse om dem, havde sagsøgeren kunnet træffe de nødvendige foranstaltninger, efter den svigagtige gennemførelse af de pågældende transaktioner, for at hindre, at der opstod en toldskyld, som sagsøgeren hæftede for vedrørende de transporter, der blev gennemført fra den 12. juni 1995. Retten mener således, at betingelserne for, at der er tale om en særlig situation i den foreliggende sag, er opfyldt for så vidt angår den toldskyld, der vedrører de toldangivelser, der blev udfærdiget af sagsøgeren efter den 12. juni 1995.

- 64 Det skal således fastslås, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn, idet den fastslog, at sagsøgeren ikke for så vidt angår toldskylden, som vedrører transporterne gennemført efter den 12. juni 1995, befandt sig i en særlig situation i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 239 og gennemførelsesforordningens artikel 905.
- 65 Følgelig og uden at det er nødvendigt at tage stilling til de øvrige omstændigheder, som sagsøgeren har gjort gældende, skal anbringendets første led tages til følge.

Anbringendets andet led: spørgsmålet, om sagsøgeren har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed

Parternes argumenter

- 66 Sagsøgeren har gjort gældende, at det er ubestridt, at virksomheden handlede i god tro, og at den ikke var indblandet i svigen. Kommissionen har ikke desto mindre fejlagtigt konkluderet, at sagsøgeren havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed.
- 67 Sagsøgeren har gjort gældende, at de nederlandske myndigheder i deres ansøgning om fritagelse for afgift havde oplyst Kommissionen om, at sagsøgeren ikke kunne beskyldes for at have udvist nogen åbenbar forsømmelighed. Myndighederne bekræftede dette synspunkt under den administrative procedure, bl.a. i deres besvarelser af de to anmodninger om supplerende oplysninger fra Kommissionen, dateret henholdsvis den 8. august 2001 og den 2. august 2002. Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionens vurdering af, om der er tale om sådan forsømme-

lighed, skal ske på grundlag af alle relevante oplysninger, herunder de nationale myndigheders afgørelser (dommen i sagen France-aviation mod Kommissionen, præmis 36), hvor den berørte part har ret til at blive hørt (Rettens dom af 18.1.2000, sag T-290/97, Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, Sml. II, s. 15, præmis 27-29). Kommissionen tilsidesatte imidlertid de nederlandske myndigheders vurdering uden at give en tilstrækkelig begrundelse.

68 Sagsøgeren har videre gjort gældende, at det — således som det følger af såvel Kommissionens praksis (Kommissionens beslutning REM 21/00, 22/00, 23/00 og 24/00 af 23.7.2001, punkt 42) som af retspraksis (Rettens dom af 19.2.1998, sag T-42/96, Eyckeler & Malt mod Kommissionen, Sml. II, s. 401, præmis 159 og 160) — at det for at konkludere, at der er tale om åbenbar forsømmelighed, skal undersøges, om den pågældendes adfærd var i strid med almindelig handelsbrug. I den foreliggende sag var sagsøgerens adfærd imidlertid i overensstemmelse med almindelig handelsbrug. Hvad bl.a. angår det forhold, der bebrejdes sagsøgeren, at virksomheden ikke havde tegnet forsikring for transporten af varerne, har den gjort gældende, at de nederlandske myndigheder i deres besvarelse af 2. august 2002 på Kommissionens anmodning om oplysninger havde anført, at det på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i sagen ikke var let at tegne forsikringer, og at det heller ikke var sædvanlig brug. Sagsøgeren har videre gjort gældende, at spørgsmålet om, hvorvidt virksomheden havde tegnet en forsikring eller ej, er uden betydning for, om der er tale om åbenbar forsømmelighed. Endelig har sagsøgeren anført, at selv om Kommissionen har oplyst, at tegning af en forsikring blot var et af kriterierne med henblik på vurderingen af, om der var tale om åbenbar forsømmelighed, har Kommissionen hverken identificeret eller præciseret de øvrige kriterier, der blev lagt til grund i den foreliggende sag. Sagsøgeren har konkluderet, at virksomheden således ikke har kunnet tage effektivt til genmæle.

69 Sagsøgeren har videre gjort gældende, at virksomheden ikke har udvist forsømmelighed i forretningsforholdet med Hector International. Sagsøgeren har anført, at sidstnævnte siden marts 1993 har udført transporter for LEP International UK, der er sagsøgerens søsterselskab, til dennes fulde tilfredshed. På Hector Internationals anmodning havde LEP International UK sat førstnævnte i forbindelse med sagsøgeren. Sagsøgeren begyndte først at udarbejde T1-angivelserne for Hector International efter at have sikret sig, at selskabet var solvent, og efter at have modtaget en erklæring om ansvar og garantier fra Hector International i tilfælde af, at tolddokumenterne ikke blev afsluttet korrekt. Sagsøgeren sikrede sig endvidere, at

der kun blev udarbejdet et begrænset antal T1-angivelser ad gangen, og at nye angivelser først blev udarbejdet, når de tidligere angivelser med rimelighed måtte antages at være blevet afsluttet. Sagsøgeren har altid over for Hector International insisteret på at få talonen til eksemplar nr. 5 af T1-angivelserne, hvoraf der altid fremgik det spanske toldvæsens stempel og en underskrift fra en toldembedsmand ved det spanske toldvæsen, sendt retur, men disse viste sig imidlertid efterfølgende at være forfalskede. Sagsøgeren fik desuden for hver forsendelse køretøjernes »CMR«-dokumenter sendt retur, der var underskrevet og stemplet for modtagelse, og som beviste, at kødet var ankommet til bestemmelsesstedet. Sagsøgeren havde derfor gjort alt, hvad der med rimelighed kunne forlanges, for at hindre ethvert tab som følge af manglende afslutning af tolldokumenterne, og har således ikke udvist forsømmelighed.

- 70 Kommissionen har anført, at den i den anfægtede beslutning på tilstrækkelig vis har godtgjort, at sagsøgeren har udvist åbenbar forsømmelighed i det foreliggende tilfælde.
- 71 Kommissionen har anført, at spørgsmålet, om sagsøgeren havde udvist åbenbar forsømmelighed, ikke hænger sammen med spørgsmålet, om sagsøgeren var i god tro eller ej. Kommissionen har erkendt, at de nederlandske toldmyndigheder oplyste den om, at sagsøgeren hverken havde gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. Kommissionen har imidlertid anført, at den ved to lejligheder anmodede myndighederne om nærmere at redegøre for deres vurdering, første gang i anmodningen om oplysninger af 24. november 2000 og anden gang i anmodningen om oplysninger af 22. november 2001. De nederlandske myndigheders svar havde imidlertid ikke været til nogen nytte med henblik på afgørelsen af, om sagsøgeren havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed i den foreliggende sag, idet nævnte myndigheder efter disse oplysninger havde begrænset sig til at lægge formodningen om uskyld til grund, idet de antog, at sagsøgeren var i god tro, indtil det modsatte var bevist.
- 72 Kommissionen har anført, at det særlige ansvar, der påhviler den hovedforpligtede inden for rammerne af ordningen med fællesskabsforsendelse, skal tages i

betragtning ved afgørelse af, om den har udvist åbenbar forsømmelighed eller ej. Kommissionen har — således som den anførte i den anfægtede beslutnings betragtning 46 — gjort gældende, at den i den forbindelse skal tage hensyn til den erhvervsdrivendes erfaring, den agtpågivenhed, denne har udvist, og til, hvor komplicerede bestemmelserne er (Retten dom af 5.6.1996, sag T-75/95, Günzler Aluminium mod Kommissionen, Sml. II, s. 497). I kraft af sin stilling som toldspeditør var sagsøgeren en erfaren erhvervsdrivende, der burde have kendskab til de erhvervsrisici, der er forbundet med dens aktivitet (den anfægtede beslutnings betragtning 47). Endvidere beskriver bestemmelserne om forsendelser klart den hovedforpligtedes forpligtelser og det ansvar, der følger heraf (den anfægtede beslutnings betragtning 48). Endelig burde klareren have truffet alle nødvendige foranstaltninger for at sikre sig mod den handelsmæssige risiko, hvilket ikke var tilfældet (den anfægtede beslutnings betragtning 49 og 50).

73 Hvad navnlig angår spørgsmålet, om sagsøgeren har udvist agtpågivenhed, har Kommissionen anført, at spørgsmålet om tegning af en forsikring kun er ét kriterium ved vurderingen. Kommissionen er i lyset af omstændighederne i den foreliggende sag af den opfattelse, at det var med rette, at den konkluderede, at sagsøgeren ikke havde truffet de nødvendige foranstaltninger for at sikre sig mod de eventuelle risici.

74 Hvad angår de sikkerhedsforanstaltninger, som sagsøgeren traf for at sikre sig, at Hector International var et pålideligt selskab, har Kommissionen anført, at sagsøgeren først har gjort disse faktiske omstændigheder gældende i sit svarskrift. Kommissionen har henvist til, at sagsøgeren har underskrevet en erklæring, hvori virksomheden bekræftede, at den ikke havde noget at tilføje til de sagsakter, som de nederlandske myndigheder fremsendte, og at sagsøgeren har haft mulighed for at gøre sine bemærkninger gældende i forbindelse med Kommissionens skrivelse af 11. oktober 2001, hvori Kommissionen udtrykkeligt konkluderede, at sagsøgeren havde udvist åbenbar forsømmelighed. Kommissionen har således gjort gældende, at sagsøgeren ikke med rette kan støtte sig på disse nye faktiske omstændigheder på dette trin i proceduren til støtte for, at Kommissionen ikke skulle have begrundet den anfægtede beslutning på tilstrækkelig måde.

Rettens bemærkninger

- 75 Ved vurderingen af, om der er tale om åbenbar forsømmelighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i toldkodeksens artikel 239 og gennemførelsesforordningens artikel 905, skal der bl.a. tages hensyn til, hvor komplicerede de bestemmelser er, hvis manglende overholdelse har medført, at der er opstået toldskyld, samt til den erhvervsdrivendes erfaring og agtpågivenhed (dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 56).
- 76 I det foreliggende tilfælde har Kommissionen i den anfægtede beslutning for det første anført, at sagsøgeren som erfaren erhvervsdrivende burde have kendskab til toldbestemmelserne og de erhvervsrisici, der er forbundet med aktiviteten (betragtning 47), for det andet, at bestemmelserne om forsendelser klart præciserer, hvilke forpligtelser der påhviler den hovedforpligtede, og det ansvar, der følger heraf (betragtning 48), og for det tredje, at sagsøgeren i kraft af sit ansvar som hovedforpligtet havde pligt til at træffe alle nødvendige foranstaltninger mod den handelsmæssige risiko (betragtning 49).
- 77 Imidlertid er de tre nævnte forhold, dvs. hvor komplicerede bestemmelserne er, den erhvervsdrivendes erfaring og den udviste agtpågivenhed, kun kriterier med henblik på vurderingen, som Kommissionen skal lægge til grund for den konkrete vurdering af, om den erhvervsdrivendes adfærd var udtryk for åbenbar forsømmelighed eller ej (jf. i denne retning, dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 59). Kommissionen har pligt til i forbindelse med sin vurdering konkret at udpege de handlinger eller undladelser, der blev fortaget af den part, der ansøger om fritagelse, og som isoleret eller samlet set udgør åbenbar forsømmelighed i lyset af bl.a. disse kriterier.
- 78 I denne forbindelse bemærkes, at de nederlandske myndigheder i såvel deres ansøgning om fritagelse som efterfølgende ved to lejligheder under den administrative procedure ved Kommissionen havde anført, at det ikke kunne

konkluderes, at sagsøgeren havde gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. Kommissionen fastslog imidlertid i den anfægtede beslutning, at sagsøgerens adfærd skulle anses for at være et resultat af virksomhedens åbenbare forsømmelighed (betragtning 51). Kommissionen har imidlertid for at kunne forkaste de nationale myndigheders afgørelse (jf. i denne retning dommen i sagen France-aviation mod Kommissionen, præmis 36) pligt til på grundlag af relevante faktiske omstændigheder at bevise, at sagsøgeren udviste åbenbar forsømmelighed.

79 Således som Kommissionen erkendte under retsmødet, er der i den anfægtede beslutning imidlertid kun fremhævet to specifikke forhold vedrørende sagsøgeren til støtte for, at denne har udvist åbenbar forsømmelighed. Der er for det første tale om det forhold, at sagsøgeren ikke havde overvåget de deltagende personer, og for det andet, at sagsøgeren ikke havde tegnet passende forsikringer (betragtning 49).

80 Hvad angår det første klagepunkt vedrørende det forhold, at sagsøgeren ikke skulle have overvåget de deltagende personer, fremgår det på ingen måde af den anfægtede beslutning, hvorledes sagsøgeren skulle have udvist forsømmelighed i denne henseende. Eftersom der ikke er blot den mindste forklaring af dette klagepunkt, må Retten konkludere, at det ikke er godtgjort. Hvis dette argument blev lagt til grund, ville det svare til at antage, at enhver erhvervsdrivende, der er offer for svigagtige handlinger foretaget af tredjemand, med hvem den erhvervsdrivende har et forretningsmæssigt forhold, nødvendigvis har udvist åbenbar forsømmelighed.

81 Det skal endvidere bemærkes, at sagsøgeren hævder at have truffet en hel række sikrende foranstaltninger i forhold til Hector International. Således begyndte sagsøgeren først at udfærdige T1-angivelserne for Hector International efter at have sikret sig, at dette selskab var solvent, og efter at have modtaget en erklæring om ansvar og garantier fra denne i tilfælde af, at tolldokumenterne ikke blev afsluttet korrekt. Desuden sikrede sagsøgeren, at der kun blev udfærdiget et begrænset antal T1-angivelser ad gangen, og at nye angivelser først blev udfærdiget, når de tidligere angivelser med rimelighed måtte antages at være blevet afsluttet. Endelig krævede sagsøgeren altid at få talonen til eksemplar nr. 5 af T1-angivelserne, hvoraf der altid

fremgik det spanske toldvæsens stempel og en underskrift fra en toldembedsmand ved det spanske toldvæsen, samt køretøjernes »CMR«-dokumenter, der var underskrevet og stemplet for modtagelse, sendt retur. Disse sikrende foranstaltninger, som Kommissionen ikke har bestridt blev truffet, viser, at sagsøgeren handlede forsigtigt og passende i relation til overvågning af deltagerne i de pågældende toldtransaktioner.

- 82 Retten kan ikke tage Kommissionens indsigelse til følge, hvorefter sagsøgeren ikke kan støtte sig på disse faktiske omstændigheder, fordi de først blev gjort gældende i replikken. Det bemærkes, at det påhviler Kommissionen at bevise, at sagsøgeren har gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed i den foreliggende sag. I sin skrivelse af 11. oktober 2001, hvori Kommissionen fremsatte sine indvendinger, præciserede den ikke, hvorfor den fandt, at sagsøgeren havde udvist forsømmelighed i relation til overvågningen af deltagerne. Sagsøgeren gjorde i sit svar af 9. november 2001 gældende, at virksomheden ikke havde udvist forsømmelighed, idet den bl.a. gjorde gældende, at den havde handlet på omhyggelig måde for så vidt angår transporten, og at den ikke var i stand til at foretage kontrol, hvis uregelmæssighederne var sket i forbindelse med afslutningen. Efterfølgende gentog Kommissionen i den anfægtede beslutning sin indvending om den påståede manglende overvågning af deltagerne uden dog at komme med nærmere præciseringer. I sin stævning har sagsøgeren gentaget, at der ikke kan bebrejdes virksomheden noget for så vidt angår de konstaterede uregelmæssigheder, og har fastholdt, at virksomhedens adfærd i den foreliggende sag var i overensstemmelse med almindelig handelsbrug. I sit svarskrift har Kommissionen gentaget sin vurdering og bestridt sagsøgerens anbringender. Under hensyn til det ovenstående kan sagsøgeren ikke anses for i sin replik at have suppleret de relevante argumenter og faktiske oplysninger, som den har fremsat mod den vurdering, der er indeholdt i den anfægtede beslutning og i svarskriftet.

- 83 Hvad angår den anden indvending, hvorefter sagsøgeren ikke havde tegnet de nødvendige forsikringer, skal det bemærkes, at selv om det påhviler de erhvervsdrivende at sikre sig mod almindelige erhvervsmæssige risici, og selv om den omstændighed alene, at der er indtrådt et økonomisk tab, ikke udgør en særlige

situation som omhandlet i fællesskabstoldbestemmelserne (jf. i denne retning dommen i sagen Hyper mod Kommissionen, præmis 113 og 114), kan det imidlertid ikke lægges til grund som hovedregel, at manglende tegning af forsikring i sig selv indebærer, at den erhvervsdrivende må anses for at være skyldig i åbenbar forsømmelighed. Kommissionen har ikke i den anfægtede beslutning gjort rede for grundene til, under hensyn til de faktiske omstændigheder i sagen, at den omstændighed, at sagsøgeren ikke havde tegnet forsikring for de risici, der fulgte af de omtvistede transaktioner, skulle udgøre åbenbar forsømmelighed. I den forbindelse bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt der er tegnet en passende forsikring eller ej, er afgørende for, hvem der skal bære toldskylden og det tab, der fulgte af de omtvistede transaktioner, dvs. toldklareren eller dennes forsikringsgiver. Den omstændighed, at sagsøgeren ikke har kunnet vende sig til et forsikringsselskab for at få dækket den toldskyld, der påhvilede sagsøgeren, og således selv skal bære denne skyld, har hverken betydning for betingelserne for adgang til fritagelse for denne skyld af billighedsgrunde eller for Kommissionens pligt til at indrømme denne fritagelse, såfremt disse betingelser er opfyldt. Desuden kan forsikringsgiveren vælge enten at indtræde i toldklarerenes rettigheder i forhold til toldmyndighederne eller afvente resultatet af toldklarerenes sag ved Kommissionen. Derfor indebærer den omstændighed, at der ikke er tegnet forsikring, ikke, at der er udvist forsømmelighed.

- 84 Det skal videre bemærkes, at det følger af ordlyden af toldkodeksens artikel 239, at godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i de situationer, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. På samme måde bestemmer gennemførelsesforordningens artikel 905, at ansøgningen om fritagelse skal være ledsaget af begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed. Det følger af selve indholdet af disse bestemmelser, at der skal være en sammenhæng mellem den forsømmelighed, der foreholdes den erhvervsdrivende, og den særlige situation, der er konstateret at foreligge. Såfremt der ikke er en sådan forbindelse, er det ubilligt at afvise ansøgningen om fritagelse eller godtgørelse. I den foreliggende sag bemærkes, at sagsøgerens undladelse af at tegne forsikring hverken har bidraget til gennemførelsen af svigen eller gjort afsløringen af denne svig vanskeligere. Så meget desto mere bemærkes, at denne omstændighed overhovedet ingen sammenhæng har med den omstændighed, at de nederlandske myndigheder i en vis periode ikke underrettede sagsøgeren om, at der var tale om svig i relation til en af dennes toldangivelser.

85 Det skal derfor fastslås, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn, idet den fastslog, at sagsøgeren havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed.

86 Følgelig skal anbringendets andet led tages til følge.

87 Følgelig bør påstanden tages til følge.

Sagens omkostninger

88 Ifølge artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har tabt sagen, og sagsøgeren har nedlagt påstand om, at denne pålægges omkostningerne, bør det pålægges Kommissionen at bære sine egne omkostninger og betale sagsøgerens omkostninger.

89 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, skal Kongeriget Spanien som intervenient bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Første Afdeling)

- 1) **Kommissionens beslutning REM 08/00 af 7. oktober 2002 annulleres, for så vidt som der heri nægtes indrømmelse af fritagelse for de importafgifter, der er pålagt sagsøgeren som følge af de toldtransaktioner, denne gennemførte fra den 12. juni 1995.**
- 2) **Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber bærer sine egne omkostninger og betaler sagsøgerens omkostninger.**
- 3) **Kongeriget Spanien bærer sine egne omkostninger.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. september 2005.

H. Jung

Justitssekretær

J.D. Cooke

Afdelingsformand

Indhold

Retsforskrifter	II - 3889
Bestemmelser om eksternt fællesskabsforsendelse	II - 3889
Bestemmelser om fritagelse eller godtgørelse for import- eller eksportafgifter	II - 3892
Faktiske omstændigheder	II - 3893
De omtvistede eksterne fællesskabsforsendelser	II - 3893
Den administrative procedure vedrørende ansøgningen om fritagelse for importafgifter	II - 3896
Retsforhandlinger og parternes påstande	II - 3899
Retlige bemærkninger	II - 3900
Anbringendets første led: spørgsmålet om der foreligger en særlig situation	II - 3901
Indledning	II - 3901
— Parternes argumenter	II - 3901
— Rettens bemærkninger	II - 3902
Om de nederlandske myndigheders påståede forsømmelighed i forbindelse med opklaringen af svigen og deres forsinkede underretning af sagsøgeren om uregelmæssighederne i relation til de tolddokumenter, den har udarbejdet	II - 3903
— Parternes argumenter	II - 3903
— Rettens bemærkninger	II - 3907
Anbringendets andet led: spørgsmålet, om sagsøgeren har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed	II - 3912
Parternes argumenter	II - 3912
Rettens bemærkninger	II - 3916
Sagens omkostninger	II - 3920